

POROČILO TAJNIKA MLO LJUBLJANA

Uvod

Pred nami je odločen korak k nadaljnji decentralizaciji oblasti, odločen korak v nadaljnji graditvi demokratičnosti v vsem družbenem življenju.

Končujejo se priprave za formiranje novega okraja Ljubljana skupaj s sedanjim okrajem Ljubljana-okolica in priprave za formiranje občin na območju mesta Ljubljane. S tem bo prenehalo delovanje Mestnega ljudskega odbora in njegovih upravnih organov. Posle bo deloma prevzel novi skupni okrajni ljudski odbor Ljubljane, deloma pa nove občine na območju mesta in njihovi upravni organi.

Zato je prav da pred tem pomembnim korakom posežemo s poročilom tudi malo nazaj in se zadovoljimo povsod s prikazom od zadnjega poročila dalje. V kratkem bomo omenili vse organe ljudskega odbora predvsem toliko, kolikor se tiče razmejitve dela med njimi in upravnimi organi in zaradi tega, ker se jih v pregledu ne dotika nobeno drugo poročilo. Posebej bomo obravnavali delo upravnih organov in se pri tem tudi nujno dotaknili nekaterih načel, ki jih je glede nadaljnje razvoja poslovanja upravnih organov v glavnem priporočila V. skupščina medmestne konference v Sarajevu maja 1955 na podlagi našega referata o delovanju upravnih organov ljudskih odborov.

Za pravilnejše ocenjevanje dela mestnega ljudskega odbora in njegovih organov naj omenim naslednje:

Mestni ljudski odbor Ljubljana z vsemi svojimi organi je odbor v rangu okraja, ki opravlja vse okrajne in občinske funkcije hkrati za mesto s 145

tisoč prebivalci na območju, ki obsega 20.400 ha (dosedanje občinske kompetence sta izvajali občini Polje in Sentvid za ca 19.000 prebivalcev).

Ljubljana ima razvito proizvodno, trgovino, obrt, gostinstvo itd. (skupaj 612 socialističnih gospodarskih organizacij in ca 1.800 privatnih obratnih delavnic — glej prilogo*), je močno prometno križišče in turistično mesto, kot republiško glavno mesto seveda tudi politično, kulturno, prosvetno in socialno-zdravstveno središče (103 finančno samostojni zavodi in 90 mestnih proračunskih ustanov), središče družbenih in drugih organizacij ter ima specifične in velike urbanistične, komunalne, gradbene in druge probleme, ne nazadnje stanovanjskega.

Mesto Ljubljana je včlanjeno v Stalni konferenci mest FLRJ, katerega predsedstvo vodi za leto 1955/1956 predsednik Mestnega ljudskega odbora Ljubljana. Mesto Ljubljana je tudi samostojen član Mednarodne zveze mest s sedežem v Haagu.

Tajnik ljudskega odbora je imel po sedanjem Zakonu o ljudskih odborih dolžnosti, ki jih lahko delimo na štiri vrste:

1. pomaga predsedniku pri pripravi sej ljudskega odbora in pri izravnavanju dela Svetov in komisij,
2. skrbi za zakonitost in pravičnost dela upravnih organov (administracije),
3. vodi neposredno vse zadeve, ki ne spadajo v druge oddelke (obče zadeve),
4. izravnava delo načelnikov oddelkov.

S tega vidika je tudi razdeljano to poročilo na 4 dele.

* Vse priloge so tov. odbornikom na vpogled v Skupščinski pisarni Tajništva MLO.

Prvi del

LJUDSKI ODBOR IN NJEGOVI ORGANI

I

LJUDSKI ODBOR

Mestni ljudski odbor je sestavljen iz dveh zborov: mestnega zbora in zbora proizvajalcev. Zadnje redne volitve v mestni zbor so bile dne 19. 12. 1952 — izvoljenih je bilo 70 odborov (seznam s kasnejšimi spremembami glej v prilogi 2), zbor proizvajalcev je imel v dneih 6.—8. 11. 1954 svoje druge volitve od ustanovitve in šteje 60 članov (seznam in spremembe glej v prilogi 2).

V tem času je imel ljudski odbor 65 skupnih, 3 izredne seje in 1 slavnostno sejo (ob 10. obletnici osvoboditve), mestni zbor pa je imel 21 in zbor proizvajalcev 36 ločenih sej.

Samod 1. januarja 1954 dalje je Mestni ljudski odbor na 46. skupnih sejah sprejel 66 odlokov in 885 drugih sklepov, na 14 sejah mestnega zbora 147

sklepov in na 31 sejah zbora proizvajalcev 533 sklepov, s katerimi je bodisi dal splošne smernice, odločal o predlogih Svetov in komisij ljudskega odbora ter dajal konkretne odločitve v zadevah, ki so po zakonitih predpisih pridržane ljudskemu odboru.

Odloki in sklepi ljudskega odbora so bili v obliki zapisnikov objavljeni v posebnih brošurah, od oktobra 1954 dalje pa v posebnem vestniku »Glasnik«, ki ga od tedaj dalje kot prilogo Ljubljanskega dnevnika dvakrat tedensko izdaja Mestni ljudski odbor skupaj z Okrajnim ljudskim odborom Ljubljana-okolica. S tem je že vpeljano uradno glasilo bodoče skupnosti komun Ljubljanskega bazena. Iz Glasnika je tudi razviden razvoj vprašanja ljubljanskih komun in novega okraja od vseh početkov.

Dela ljudskega odbora so se v veliki meri udeleževali posamezni republiški poslanci, izvoljeni na območju mesta, pa tudi zvezna poslanca s tega območja tovariša Edvard Kardelj in Vida Tomšič sta na več sejah z nasveti in tolmačenjem pomagala reševati probleme na različnih področjih družbenega življenja.

Ob 10-letnici osvoboditve se je Mestni ljudski odbor ob navzočnosti zastopnikov ljudske oblasti in družbenih organizacij zbral v renovirani Magistratni dvorani k slavnostni seji, kjer je med drugim pripravil izročitev častne diplome maršalu Titu, ki je bil dne 9. maja 1946 izbran za častnega meščana Ljubljane; na slavnostni seji je bil izvoljen tudi tov. Edvard Kardelj za častnega meščana Ljubljane.

Mestni ljudski odbor je s svojimi organi aktivno sodeloval tudi pri delu medmestne konference in se je po svojih zastopnikih udeleževal vseh sej in konferenc, posebno pa tudi v strokovnih komisijah medmestne konference, in med drugim pripravil za zasedanje zadnjih treh skupščin referate o socialno-varstvenih vprašanjih, o stanovanjski problematiki in izgradnji ter o funkcioniranju upravnih organov ljudskih odborov.

Kot republiško glavno mesto je imel ljudski odbor posebne naloge, prirejal ali sodeloval je n. pr. pri velikih manifestacijah, sprejemu inozemskih državnih obiskov, zastopstev in delegacij, poskrbel in priredil je Ljubljanski festival, kot vsakoletno prikazovanje izbranih kulturnih prireditev, saj s tem tudi neštetim tujcem, ki pridejo v ali potujejo skozi naše središče, predstavi mesto kot center narodnoosvobodilne borbe in kot kulturni center socialistične ustvarjalnosti: Urejeni so veliki spomeniki padlim borcem NOB na Žalah in pri Urhu. Pred izdajo je knjiga o zgodovini Ljubljane I. del, urejene so mnoge kulturne ustanove, med njimi Moderna galerija renovirana, Jakopičev paviljon, Mestno gledališče, končana je prva faza kulturno-zgodovinskega okolja pri Križankah, otvorjena je prva faza gospodarskega razstavišča, urejuje se Stari trg z Magistratom, začele so se večje investicijske gradnje prosvetnih ustanov, postavljena je velika klinika za otroke, da ne navajamo primerov komunalne zdravstvene, socialne in gospodarske izgradnje in posebej ves izgled mesta, ki je v 10 letih svobode dobilo v glavnih predelih novo, sodobnejše lice. O izgraditvi Ljubljane in vsega družbenega življenja v njej je za 10-letnico osvoboditve napisal Almanah, ki bo vsak čas natičan in objavljen.

II

SVETI LJUDSKEGA ODBORA

Sveti so kolektivni organ: ljudskega odbora sestavljeni iz odbornikov in drugih državljanov neodbornikov, kar pomeni demokratizacijo organov, ki skrbijo za izvajanje politike ljudskega odbora in dajejo konkretna napolitila v zadevah resorne politike. V Svetih je letos sodelovalo 41 neodbornikov-državljanov.

Od prvotnih pet svetov po zakonu o ljudskih odborih se je Mestni ljudski odbor na seji 16. julija 1954 odločil, da ustanovi 8 svetov (glej prilogo 3). Narasajoče kompetence ljudskih odborov in ogromna problematika posameznih področij družbene delavnosti v Ljubljani so zahtevali tako rešitev, kajti posamezni Sveti niso več mogli obvladati svojega področja dela, ne da bi nujno zanemarjali eno ali drugo panogo delavnosti.

Delo Svetov se je odvijalo na sejah Svetov, ki so jim problematiko predlagali tajniki Svetov, pa tudi drugi resorni šefi, od katerih je Svet zahteval poročila, problematiko ali predloge. Od ljudskega odbora so prejeli okvirna navodila.

Sveti so na sejah pretresali problematiko s svojega področja dela in stavljali svoja poročila in predloge na seje ljudskega odbora, potem ko so bili predlogi pretreseni še od pristojnih komisij ljudskega odbora. Na sejah ljudskega odbora pa so svoje predloge stavili, razlagali in branili Sveti sami.

Sveti so na svojih sejah dajali upravnim organom podrobnejša navodila za izvajanje splošnih navodil in politike ljudskega odbora ali z drugimi besedami: skrbeli so za izvajanje resorne politike.

Tretja dejavnost Svetov je bila, da so sklepali tudi o upravnih zadevah s tem, da so upravnim organom dali v takih zadevah obvezna konkretna navodila, kako morajo v predmetni upravni zadevi odločiti.

Končno so Sveti nadzorovali delo upravnih organov s tem, da so zahtevali poročila od tajnika Sveta (načelnika) in drugih resornih šefov, tako kompleksna poročila, kakor poročila in pojasnila o poedinah zadevah in dajali pripombe in napolitila. Tajnik Sveta (načelnik oddelka) pa je odgovarjal za pravilno izvajanje navodil in sklepov.

Obseg in množina problematike sta razvidna tudi iz števila sej Svetov, in sicer so imeli od 1. januarja 1954 do junija 1955.

Svet za gospodarstvo	54 sej
Svet za gradbene in komunalne zadeve	33 sej
Svet za stanovanjske zadeve (avg. 1954)	18 sej
Svet za socialno varstvo	27 sej
Svet za zdravstvo (od avg. 1954)	16 sej

Svet za prosveto	37 sej
Svet za kulturo (od avg. 1954)	18 sej
Svet za notranje zadeve	11 sej

Posamezni sveti so za boljše pripravo problematike, analize, ali predlogov ustanavljali kot metodo dela svoje odbore in komisije, skupaj 45 po številu.

(Priloga 4.) Te komisije in odbori so zasedali po potrebi, nekateri 15-dnevno, nekateri redkeje. Skupno so imeli v enem letu preko 350 sej. Te komisije so vodili odborniki, člani pa so bili odborniki in drugi državljani. Sestav teh komisij se je od časa do časa menjal. Tako je v njih sodelovalo preko 110 državljanov neodbornikov.

Nekaterim teh komisij so tudi dali pooblastila, da mesto njih dajejo konkretna navodila, kako naj upravni organi odločijo v upravnem postopku, posebno kadar je šlo za prosto presojo ali za upravne zadeve širšega značaja. Vsaka komisija (in odbor) je imela strokovnega uslužbenca za tajnika.

Resorna poročila Svetov so bila objavljena v »Glasniku« št. 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 29, 30, 31, 32 in 33 (tudi družbeni plan — »Glasnik« št. 28).

III

KOMISIJE LJUDSKEGA ODBORA

Za pripravo določenih problemov in predlogov ljudskemu odboru so obstojale in je delovalo 16 odborniških komisij (seznam — glej prilogo 5) od teh 4 začasne. To število je precej prekoračilo število odborniških komisij, ki jih kot nujne nasteva zakon o ljudskih odborih.

Vendar bi bil ljudski odbor prezaposlen, če bi moral v podrobnosti razpravljati vsako problematiko, ki mora priti na sejo ljudskega odbora, pa so se itak seje ljudskega odbora vršile zadnje leto skoraj tedensko. Komisije so podrobno razpravljale o problematiki in dale obrazložene predloge ljudskemu odboru. Kadar so sveti dajali ljudskemu odboru predloge, so komisije na seji ljudskega odbora stavile svoje pripombe, kolikor v koordiniranem delu pred sejo ljudskega odbora niso dosegle soglasja oziroma če Sveti niso pred sejo ljudskega odbora sprejeli svojega predloga po pripombah komisij.

Komisije ljudskega odbora niso odločale, temveč so le pripravljale predloge ljudskemu odboru. Od komisij Svetov se ločijo v tem, da komisije Svetov dajejo predloge Svetom in so od njih ustanovljene; od upravnih komisij se ločijo v tem, da upravne komisije odločajo o upravnih zadevah in kot upravni organi izdajajo upravne odločbe. (V samem sestavu vseh vrst komisij ni bistvenih razlik; v vseh treh vrstah komisij so

lahko odborniki in neodborniki, v komisijah ljudskega odbora so samo odborniki, le izjemoma tudi drugi državljani. Le v komisiji za urbanizem in v komisiji za investicije je bilo večje število državljanov — neodbornikov.)

Komisije so delale na sejah; za strokovno in pisarniško-tehnično pomoč je skrbel za vsako komisijo imenovani tajnik iz vrst upravnih uslužbencev, ki jih je imenoval tajnik ljudskega odbora, kateremu so tudi odgovarjali za pravilno delo.

IV

Po številčnem sestavu ljudskega odbora je en odbornik mestnega zbora predstavljal v ljudskem odboru povprečno 2 tisoč prebivalcev. To veliko število ni bilo ugodno in je oteževalo stalen kontakt odbornikov z volivci. Tega kontakta tudi niso mogli bistveno izboljšati zbori volivcev za tako velike okoliše. (O zborih volivcev glej III. del poročila pri skupščinski pisarni.)

Pač pa je bilo načelo demokratizacije mestnega ljudskega odbora izvedeno pri sedanjem sestavu do največje možne mere. Saj je v Svetih ljudskega

odbora, v njihovih odborih in komisijah ter odborniških komisijah sodelovalo skupaj preko 215 drugih državljanov, t. j. več kot trikratno število odbornikov. K temu moramo prišteti še preko 50 državljanov, ki je sodelovalo v upravnih komisijah. Tako je v različnih organih ljudskega odbora stalno sodelovalo blizu 300 državljanov neodbornikov.

Naj bo tu še omenjeno, da se je večina odbornikov in drugih državljanov redno udeleževala sej ljudskega odbora, svetov, komisij in odbornikov in je bilo registriranih samo 5 primerov nesklepčnosti sej komisij in 3 nesklepčne seje zbora proizvajalcev (od skupaj cca 800 sej vseh organov ljudskega odbora). Zaradi izgube na zasluhu in času je bilo treba zunanjim strokovnjakom plačevati sejnine. Mestni ljudski odbor je na svoji 44. redni skupni seji sklenil izplačevati tudi ljudskim odbornikom in drugim članom Svetov in komisij pavšalno nadomestilo za izgubljeni zaslužek in čas v obliki sejin povprečno 200 din od seje.

O sejah ljudskega odbora, Svetov in komisij se hranijo zapisniki v skupščinski pisarni.

Drugi del

ORGANIZACIJA IN SISTEM DELA UPRAVNIH ORGANOV

I
RAZVOJ UPRAVNIH ORGANOV MLO

Med narodnoosvobodilno borbo je politične in oblastvene funkcije izvrševala Osvobodilna fronta. Po osvoboditvi so oblastvene in upravne funkcije prevzeli ljudski odbori. Najprej kot delegirano pravico višjih organov oblasti in le delno kot samoupravno pravico. Nagla utrditev oblasti delovnega ljudstva, hitra obnova in razvoj gospodarstva, in še posebno prehod na družbeno upravljanje gospodarstva, s tem pa prehod na graditev demokratičnega socializma, je terjal istočasno decentralizacijo oblasti in demokratizacijo oblastvenih organov.

Vzporedno s tem razvojem je šla ne samo reorganizacija oblastvenih organov, temveč naravno tudi reorganizacija oblike in razvoj vsebine dela upravnih organov.

Mestni ljudski odbor je ne samo združeval, temveč tudi izvajal vse oblastvene, politično-izvršilne in upravne funkcije. Splošne predpise za svoje območje je izdajal sam kot kolektivni organ, izvršilno in upravno funkcijo pa s pomočjo svojega izvršenega odbora z voljenimi poverjeniki, ki so bili istočasno tudi resorni šefi administracije. Poverjeniki so imeli svojo administracijo v pisarniškem smislu te besede. Ta administracija je služila samo za izvrševanje vsakodnevnih konkretnih naročil poverjenikov.

Ze zadnji zakon o ljudskih odborih iz leta 1952 je ukinil izvršni odbor in poverjenike ljudskega odbora, dal podkark ljudskemu odboru kot kolektivnemu organu, ki naj vodi družbeno dogajanje in politiko vseh resorov na območju okraja oziroma občine s tem, da izdaja splošne predpise v okviru višjih predpisov in daje glavne smernice vsem resorom ljudskega odbora.

Politično skrb za izvrševanje predpisov na resornem področju naj imajo Sveti kot kolektivni organi ljudskega odbora. Leti naj tudi dajejo konkretna in podrobna navodila za izvrševanje resornih zadev in skrbijo, da se resorna politika pravilno izvaja po upravnih organih, ki neposredno izvršujejo predpise in navodila.

S tem zakonom je bilo v načelu načeto vprašanje delitve funkcij med Sveti in med administracijo, ali boljše med Sveti in upravnimi organi ljudskega odbora. Upravni organi prejmejo dvojno dolžnost: 1. voditi upravni postopek vključno izdajanje odločb in rešitev v upravnem postopku po veljavnih predpisih in po navodilih Svetov in

2. nuditi strokovno pomoč Svetom in drugim organom ljudskega odbora, voditi resorno evidenco, vršiti analize, pripraviti predlogov itd.

S tem so po zakonu v načelu postali Sveti politično-izvršilni, administracija pa upravni organi ljudskega odbora, četudi to zakon o ljudskih odborih pri določilih o Svetih še ni določeno izrazil, temveč jih imenuje izvršilno-upravne organe, s čimer je hotel reči, da Sveti lahko pritegnejo tudi upravne zadeve v svoje reševanje.

Ta razvoj zaznamujemo tudi pri MLO skladno z izvajanjem načel zakona iz leta 1952 in vzporedno s praktičnim izboljšanjem dela, tako v Svetih kakor v upravnih organih. Čim se je ljudski odbor sam v Svetih otrešel administrativnih metod vodenja gospodarstva in drugih področij družbene delavnosti, je bilo možno postopno uvajati tudi delitev dela med Sveti in upravnimi organi. Ne povsod enako hitro in dosledno, lahko pa ugotovimo, da se je do danes v glavnem približal sistem in delitev dela med Sveti in uprav-

nimi organi MLO kot ga predvidevajo tudi bodoči statut v skladu s priporočilom medmestne konference. Ti glavni principi so:

Sveti so kolektivni organi ljudskega odbora, ki skrbijo za izvajanje politike in predpisov na svojem področju dela (resora), obravnavajo važnejša resorna vprašanja, jih predlagajo ljudskemu odboru v pretres in odločitev, dajejo organom konkretna navodila za izvajanje predpisov, se zanimajo za to, ali upravni organi pravilno izvajajo predpise in navodila, v izjemnih primerih — kadar to določa zakon ali ljudski odbor — pa sami rešijo upravno zadevo, s tem da odločijo, kakšno rešitev mora upravni organ izdati v konkretnem primeru (to bo večinoma tedaj, kadar gre za odločanje po prostem preudarku ali za načelno važno rešitev v upravnem postopku).

Dosedanji zakon o ljudskih odborih določa, da predsednik Sveta podpisuje one rešitve v upravnem postopku, ki jih je izdal Svet sam. Bodoči statuti pa predvidevajo, da bo vsako odločbo v upravnem postopku izdal in podpisal pristojni upravni organ (načelnik v svojih resornih zadevah, tajnik MLO v »Občih« zadevah) in ne predsednik Sveta, četudi je taka rešitev bila pridržana Svetu samemu.

Niti Svet sam, niti predsednik Sveta nima »svojih« upravnih organov. Upravni organi ljudskega odbora so dolžni nuditi Svetom strokovno pomoč, jim sestavljati analize in predloge ter izvrševati njihove sklepe in navodila. Odgovorni pa so preko tajnika ljudskemu odboru. To v dosednji praksi še ni bilo izkazano ločeno, temveč se je še razvijalo v tem pravcu. Motilo je tu dvoje dejstev: prvič že sam razvoj, ker je bila zastarela praksa poverjenikov deloma prevzeta od istih ali novih predsednikov Svetov, drugič dejstvo, da so dosedaj dosledno bili načelniki oddelkov tajniki resornih Svetov in so se zaradi tega čutili skupaj s svojim uslužbenci ozko vezani tudi po organizacijsko-upravnih vprašanjih (in ne samo po resornih navodilih) na Svete oziroma njihove predsednike.

V zadnjih dveh letih se je pripravila pot k pravilnemu stališču s tem, da je tajnik ljudskega odbora bil v ozkih stikih z načelniki oddelkov bodi posamič bodi na skupnih sestankih (v letu 1954/44 — 26 skupnih sej), kjer so bili sprejeti sklepi o organizacijsko-upravnih, administrativnih in drugih vprašanjih (zakonitost poslovanja, koordinacija, sistem dela, kompetenčna vprašanja, priprave dnevnega reda sej ljudskega odbora, izboljšanje upravnega postopka, odgovornost, personalna vprašanja, vprašanja nagrajevanja, dopusti itd.).

Sveti bodo po novih statutih poslej imeli za opravljanje pisarniških poslov tajnika (administratorja), ki ne bo istočasno šef resornega upravnega organa. Razumljivo pa bo tudi vnaprej moral vsak upravni šef po resornih vprašanjih ozko sodelovati z onim Svetom, kateri razpravlja o njegovi resorni problematiki in od katerega prejema navodila v resornih zadevah in kateri ga kliče na sejo Sveta zaradi poročil in objasnil.

Zapisniki sej Svetov so preko tajnika MLO šli v pregled tudi predsedniku MLO zaradi potrebne koordinacije resorne problematike, zaradi evidence in kontrole izvajanja sklepov.

Odnos upravnih organov do komisij ljudskega odbora je omejen že pri komisijah samih in je sličen kot pri Svetih, oziroma se na značaj in kompetence komisij.

Odnos upravnih organov do predsednika ljudskega odbora bo obravnavan na različnih mestih nadaljnega poročila.

II

ORGANIZACIJA UPRAVE

V zvezi z razvojem decentralizacije in demokratizacije oblasti se je postopoma menjala in spopolnjevala tudi organizacija upravnih organov. Ne toliko v svojih sestavnih oblikah, kolikor v vsebini in metodi dela.

Mestni ljudski odbor ima upravne organe razdeljene v resorna tajništva (oddelke, te pa na odseke, uprave, urade in referate — glej prilogo 6).

Morda je bila organizacija upravnih organov še preveč pod starim dojmom, da mora za vsak Svet delati tudi odgovarjajoči upravni oddelek. Vendar ne moremo zanikati, da je obilica resorne problematike in nebroj upravnih poslov (okrajnih in občinskih hkrati) zahtevala razdelitev odgovornosti in dela na več upravnih resorov, v praksi na 8 oddelkov. Komunalni oddelek ni mogel več zjeti izvajanja predpisov prečeto stanovanske problematike v Ljubljani, razvoj kulturne delavnosti je silil na samostojno reševanje kulturnih zadev, ogromno poslov s področja socialnega in invalidskega varstva je terjalo ločitev odgovornosti za zdravstvene zadeve.

Važen korak v razvoju demokratizacije upravnih organov so

upravne komisije.

Za reševanje upravnih zadev, ki zahtevajo širšo politično ali družbeno presojo in za reševanje v upravnem postopku, kadar je treba odločiti po prostem preudarku, zahtevajo že nekateri zakoniti predpisi, da se to ne prepušča uslužbencu poedinu, temveč, da se ustanovijo upravne komisije iz več državljanov, bodisi uslužbencev ali odbornikov ali drugih državljanov ali mešano, pri čemer je vsaj tajnik komisije bil vedno uslužbenec MLO.

Mestni ljudski odbor je imel v tekočem letu 21 upravnih komisij (glej prilogo 7), ki so kot upravni organi samostojno odločali v upravnem postopku v zadevah, za katere so bile ustanovljene. Na ta način je bilo pritegnjenih preko 50 državljanov neuslužbencev k upravnemu delu ljudskega odbora in le zelo redka pritožba zoper odločbo upravnih komisij je bila od II. stanje spreminjena.

Lahko ugotovimo, da se je upravno delo izboljšalo z naznačeno delitvijo dela in odgovornosti upravnih organov na 8 oddelkov in z uvedbo upravnih komisij, na drugi strani pa ni škodovalo enotnosti uprave ljudskega odbora v organizacijskem pogledu.

III

ENOTNOST UPRAVE IN ODGOVORNOST

Do leta 1952 so bili voljeni poverjeniki upravni šefi resorne administracije. Tudi tajnik ljudskega odbora je bil do tedaj

voljeni odbornik. Z zakonom o ljudskih odborih 1952 in z delitvijo upravnih funkcij od drugih so tajniki in načelniki oddelkov postali upravni organi, uslužbenci ljudskega odbora. Prejšnja odgovornost preko poverjenikov za izvršilni odbor se je spremenila v odgovornost uslužbencev za upravno poslovanje preko resornih šefov na tajnika in preko tajnika ljudskega odbora na ljudski odbor in na njegovega predsednika. S tem je bila teoretično, postopoma pa tudi praktično v zadnjih dveh letih dosežena enotnost uprave Mestnega ljudskega odbora. Ta enotnost se izraža predvsem v enotni organizaciji poslovanja in v disciplinski odgovornosti šefu uprave, pa tudi v organiziranem sistemu dela, v povezanosti vseh upravnih organov v istih vprašanjih, v kontroli zakonitosti dela, v enotno vodenem upravnem postopku, v enotnem proračunskem in računovodskem poslovanju, v enotno organiziranem pisarniško-tehničnem poslovanju, v enotno organiziranem pripravljanju sej, evidence sej in kontroli izvajanja sejnih sklepov itd.

Tako je bila izgrajena hierarhična lestvica vseh uslužbencev MLO, ki so po upravno-organizacijskih in disciplinskih vprašanjih odgovarjali preko šefov in načelnikov tajniku ljudskega odbora, tajnik pa ljudskemu odboru in njegovemu predsedniku. Resorna navodila pa so načelniki prejeli v glavnem od pristojnih Svetov in deloma od predsednika ljudskega odbora.

S tem je predsednik ljudskega odbora lahko izvajal dvojno nadzorstvo nad pravilnim delom upravnih organov: po resornih vprašanjih preko predsednikov in tajnikov Svetov, po upravno-organizacijskih vprašanjih, zakonitosti dela, sistemu in metodi dela itd. pa preko tajnika ljudskega odbora.

Svetom so za izvajanje resornih navodil bili odgovorni tudi načelniki kot tajniki Sveta. Vendar je v teh primerih šlo za politično odgovornost. Za morebitno neupoštevanje ali neizvajanje navodil Svetov so odgovarjali načelniki predsedniku MLO, ki jih ukori ali predlaga v disciplinski postopek, ostali uslužbenci pa preko načelnikov tajniku ljudskega odbora.

Tajniku MLO odgovarjajo uslužbenci tudi za vse ostale disciplinske nerednosti in prestopke. Teh primerov je bilo nekaj in je moralo disciplinsko sodišče MLO večkrat razpravljati. Disciplinsko sodišče je pristojno tudi za uslužbence večine prosvetnih, socialnih in drugih ustanov. Vsega je disciplinsko sodišče obravnavalo 37 primerov od 1. januarja 1954 do danes. Za upravne uslužbence MLO je bilo 19 postopkov, za zunanje pa 18 postopkov. Večina sodb je bila obsodilnih ali deloma obsodilnih, med njimi več primerov kršitev ugleda uslužbencev in ustanove, nekaj prestopkov vzgojnega osebja, več primerov malomarnega in neresnega opravljanja službene dolžnosti, dalje samovoljna zapustitev službe, nekaj primerov malomarnega izvajanja proračunskih predpisov in slično.

Najtežja sta bila 2 primera: odpust iz službe. (Podrobnejše glej v prilogi 7/a.)

Seveda odgovarjajo državni uslužbenci tudi kazensko in materialno po veljavnih predpisih; v dveh primerih, ko je bil od disciplinskega sodišča izrečen odpust iz službe, je bilo uvedeno

cev 72, pisarniških 99 (glej prilogo 10).

Nezasedenih je ostalo 50 sistemiziranih mest (vseh sistemiziranih mest 490), in to večinoma mesta, ki zahtevajo višjo kvalifikacijo. Zato so uslužbenci na odgovornejših mestih prezaposleni in trpi vsaj ekspektivnost, če ne tudi kvaliteta dela.

Tudi strokovni sestav ni zadovoljiv, čeprav polagoma raste tudi odstotek strokovnosti (glej tabelo 11 in 12).

Sedaj imamo: 18% uslužbencev z višjo strokovno izobrazbo, 33% uslužbencev s srednjo strokovno izobrazbo, 49% uslužbencev ostalih, po sistemizaciji pa bi bilo potrebnih več kot tretjino z visoko kvalifikacijo.

Velik del uslužbencev ima strokovne izpite, samo od 1. januarja 1954 dalje je izpite napravilo 59 uslužbencev. Na razpolago je sedaj urejena knjižnica, v kateri je bilo do začetka maja 1955 registriranih 5.076 strokovnih knjig, brošur in revij, 114 časopisov, tednikov itd. Precejšnja je fluktuacija uslužbencev. V dobi enega leta je odpovedalo službo 51 uslužbencev, od tega večina z visoko in srednjo izobrazbo. Vsega skupaj pa je bilo 80 izstopov iz službe (glej prilogo 13). Razlogov za to je več:

Eden izmed glavnih je vprašanje prejemkov. Operativa in celo tudi druge upravne ustanove dajejo ali nudijo strokovnim uslužbencem višje prejemke pa tudi višje prevredbe, kot jih more po predpisih nuditi ljudski odbor, pa čeprav so se — posebno visoko strokovnim, pa tudi drugim prizadevnim uslužbencem MLO — prejemki v zadnjem letu zvišali tako z dopolnilno plačo, kakor z nagradami za nujne nadure, nekateri sejinine in nekaj za obrabo opreme pri težjem terenskem delu. Kljub vsemu ni mogoče konkurirati z

drugimi ponudniki in posebno visoko strokovni in upravni delavci odpovedujejo delovno razmerje. To velja posebno za uslužbence, ki so si v upravnem in strokovnem delu pridobili pri ljudskem odboru dobro in vsestransko prakso. Najteže je dobiti mlajše, visoko pa tudi srednje kvalificirane uslužbence, ki imajo v operativi 50 do 100% višje prejemke. Značilno je, da ima ca. 56% uslužbencev MLO nad 40 let starosti, pa je 35 mest z visoko izobrazbo še nezasedenih. Do 30. leta starosti je le 24,7% uslužbencev, med njimi pa redke visokokvalificirane. Potrebno bo misliti na možnosti štipendiranja študentov z obvezo, da se vključijo v upravno delo.

Tudi se nismo uspeli, da bi v vsem uredili druge delovne pogoje: čeprav smo mehanizacijo nekoliko izboljšali, mnogo uslužbencev dela v slabih prostorih, tehnično sredstva pa so še pomanjkljiva, mnogi morajo računati peš namesto s strojem in slično. V zadnjem času smo uspeli prodati nenujni reprezentančni avto in kupiti zato nujnejša vozila, s katerim vsaj del komisij opravi na dan po 5 do 6 strokovnih ogledov namesto dveh (s kolesi ali peš). Tudi novi ljudski odbori bodo morali za pisarniško-tehniško mehanizacijo predvideti stalne proračunske postavke, da bodo dalje dvigali delo upravnih organov na sodobno stopnjo in tudi s tem zvišali storilnost dela.

O strokovno politični vzgoji uslužbencev je bilo že govora na več mestih tega poročila. Kljub lepemu napredku bi se dalo doseči še več, če bi uslužbenci na odgovornejših mestih vlagali več truda za instruktazo ostalih uslužbencev, če bi sindikalna organizacija, ki je izvedla in pomagala izvesti več akcij, vlagala trajne napore v tej smeri, in če bi si vsi uslužbenci sami bolj prizadevali, da se stalno izobražujejo.

ZDRAVSTVENI POČITNIŠKI DOM V KRALJEVICI POROČILO NA SEJI SVETA ZA ZDRAVSTVO

(Nadaljevanje in konec)

c) gradbena situacija za dovršitvena gradbena dela v juniju	2.300.000 din
Skupno gradbena dela	8.000.000 din
č) Obrtniška dela:	
električna instalacija	900.000 din
vodovodna instalacija	4.000.000 din
mizarska dela	700.000 din
taracerska dela	600.000 din
plekarska in slikarska dela	400.000 din
parketerska dela	1.000.000 din
Skupno obrtniška dela	7.600.000 din

V gradbenih delih je predvideno tudi začasno zavarovanje izkopa med nivojem terase in nivojem dvorišča. V tej vsoti pa ni zajeta nabava najbolj potrebnega nujnega inventarja za poslovanje okrevališča. Za nabavo tega inventarja je predvideti dva milijona. Skupno je sedaj potrebnih 17.600.000 din. od tega je v proračunskih investicijah na razpolago še tri milijone, tako da znaša celoten primanjkljaj za zasilno usposobitev okrevališča za obratovanje 14.600.000 din. Po dovršitvi del

v notranjosti zgradbe je vsa nadaljevalna dela na ureditvi terase, arkad, ureditvi ekonomskega dela zgradbe prenesti na leto 1956. in sicer po poprejšnji ureditvi tehnične dokumentacije s točnim proračunom. Dovršitev celotnega objekta bo v bodoče možno oddati le na podlagi zakonsko predpisane licitacije.

Vsa nova dela je treba zaradi preprečitve gospodarske škode na objektu izvršiti iz naslednjih razlogov:

a) dela na zgradbi se nemoteno nadaljujejo ter je gradbeno podjetje že predložilo situacijo za april,	
b) v primeru, da se dela na zgradbi takoj ustavijo, zapadejo v izplačilo ob zaključku dela naslednje vsote:	
situacija za april in maj	5.700.000 din
v grobo položena vodovodna instalacija	1.200.000 din
v grobo položena električna instalacija	400.000 din
taracerska dela v delu	500.000 din
mizarska dela v delu	500.000 din
slikarsko-plekarska dela	—

pečarska dela	100.000 din
ključavničarska dela	100.000 din
skupno	8.600.000 din

Za kritje tega izdatka je na razpolago še tri milijone dinarjev, vtem ko 5.500.000 din zmanjka in za ta izdatek ni kritja v proračunski vsoti za investicije okrevališča v letu 1955. Iz razloga, ker zapade že sedaj v izplačilo tretjina zneska,

ki je predviden za usposobitev stavbe za zasilno obratovanje, predlaga komisija, naj bi vsekako skušali dobiti sredstva za kritje teh izdatkov, s čimer bi omogočili, da začne počitniški dom obratovati 1. julija 1955.

Cenitev vrednosti po etažnih površinah
Adaptirano in novogradnja:

I. a) klet 192.51 m ² & 15.000 din	= 2.887.650 din
b) klet 78.75 m ² & 25.000 din	= 1.968.750 din
	4.856.400 din

II. Prilličje:

a) vila Nirvana 231.02 m ² & 15.000 din	= 3.465.300 din
b) vila Iluška 340.61 m ² & 15.000 din	= 5.109.150 din
c) novi prizidek 75.03 m ² & 25.000 din	= 1.875.750 din
	10.450.200 din

III. Nadstropje:

a) vila Nirvana 231.02 m ² & 15.000 din	= 3.465.300 din
b) vila Iluška 340.61 m ² & 15.000 din	= 5.109.150 din
c) novi prizidek 75.03 m ² & 15.000 din	= 1.875.750 din
	10.450.200 din

IV. Vmesno nadstropje:

vila Nirvana 193.89 m ² & 15.000 din	= 2.908.350 din
b) del vile Iluške 80.18 m ² & 15.000 din	= 1.202.700 din
	4.111.050 din

Skupaj že izvršene adaptacije in novogradnje I, II, III. in IV. + 30% terenski dodatek

	29.867.850 din
	8.960.355 din
	38.838.205 din

Projektirana, a še neizvršena dela:

I. Klet 175.71 m ² & 25.000 din	= 4.324.750 din
II. Prilličje:	
a) Arkade 109.44 m ² & 12.000 din	= 1.313.280 din
b) Paviljon 17.00 m ² & 30.000 din	= 510.000 din
c) Pergoia 80.50 m ² & 6.500 din	= 523.250 din
III. Nadstropje:	
terase nad arkadami 109.44 m ² & 8.000 din	= 875.520 din
IV. Terzo (Etaža) 87.75 m ² & 15.000 din	= 1.316.250 din
	8.733.050 din
= 30% terenski dodatek	2.619.915 din
	11.352.965 din

REKAPITULACIJA:

Adaptacije in novogradnje	38.838.205 din
Projektirano in še neizvršeno	11.352.965 din
	50.191.170 din

Ugotavljamo, da so se asanacije Kraljevice lotili nespretno. Asanacija je bila nujno potrebna, ker bi sicer Kraljevice Zdravstvena oblast na Reki zaprla zaradi bistvenih higienskih nedostatkov, t. j. zaradi pomanjkanja osnovnih sanitarnih naprav, stranišč, kopalnice ter bolniške sobe in je bilo okrevališče brez urejenih umivalnic. Prav zato so se vsako leto pojavile v okrevališču epidemije in so bile nalezljive bolezni pogosto zanesene iz okrevališča v Ljubljano, v škodo ljudskega zdravja in ugleda oblasti, ki ima tako urejeno okrevališče.

Ugotavljamo, da je Kraljevica res na področju, kjer je od časa do časa burja, vendar je mnenje vseh zdravstvenih strokovnjakov enotno, da so bili v zdravstvenih uspehi kolonije v Kraljevicah, če ni prišlo do nalezljivih bolezni, nadvse veliki in so mnogi otroci, ki jim okrevanje na Gorenjskem ni pomagalo, ozdraveli, oziroma se bistveno okrepili.

Po mnenju navzočih gradbenih strokovnjakov vsaka adaptacija znatno več stane kakor gradnja novega objekta, ker se med adaptacijo redno odkrivajo nove potrebe.

V danem primeru pa ne gre samo za adaptacijo, ampak se je povečala kapaciteta okrevališča od 80 otrok bivajočih v epidemioško nevarnih okoliščinah na 120, medtem ko se epidemioško - higienske in funkcionalne prilike približujejo idealu okrevališča. Predvidene adaptacije bodo stale do stopnje uporabnosti 38.900.000 din. dokončna notranja oprema 5.989.000 din, kar je v ugodnem

razmerju proti predvideni ceni za novogradnjo, ki bi zadoščevala 12 otrokom in bi stala brez zemljišča predvidoma aproksimativno 180.000.000 din. S predvideno vsoto je problem okrevališča rešen, dočim bi še potrebna zunanja dela t. j. ureditev cestišča, kleti za premog, vadbornov itd., kar se more odložiti brez škode za obratovanje okrevališča na eno naslednjih let, stala 11.300.000 din.

Svet za zdravstvo je soglasno mnenja, da bi se z delnimi popravili in krpami objekti sicer ohranili v funkciji in to ob manjših trenutnih stroških, vendar ob manjši kapaciteti in stalni nevarnosti za otroke v zdravstvenem in ostalem oziru.

Kakor v večini primerov gradenj do letošnjega leta, tako so

Razpis DELOVNIH MEST

Mestni ljudski odbor
glavnega mesta Ljubljana
razpisuje:

1. mesto ekonomista — statistika s fakultetno izobrazbo;
2. mesto statistika s srednjo strokovno izobrazbo za zbiranje in obdelavo podatkov ter izdelavo analiz za potrebe komisije za plače v gospodarstvu.

Plača po temeljni uredbi in dopolnilna plača. Pravilno kolkovane prošnje z življenjepisom se vlagajo pri tajništvu MLO v Kresiji soba št. 92/III. do 20. julija 1955.

se žal tudi v tem primeru delali načrti za adaptacijo šole sproti, kar je bistveno prispevalo k neekonomičnosti gradbenih del. Zato je MLO upravičeno reagiral, ker o stvarnem stanju ni bil poučen, čeprav se je tačas potrošilo že 32.000.000 din.

Temeljita rekonstrukcija zgradbe pa sedaj zagotavlja dokončno in vzorno urejen objekt, ki ne bo služil le počitniškim kolonijam ljubljanskih otrok v letnem času, ampak tudi kot okrevališče stotinam bolnih in oslabele otrok skozi vse leto.

RAZGLAS

Komisija za prodajo hiš Splošnega ljudskega premoženja pri MLO glavnega mesta Ljubljane razpisuje v smislu Odloka o prodaji stanovanjskih hiš in sklada Splošnega ljudskega premoženja (Ur. list LRS št. 51/54).

A. Javno dražbo

- naslednjih hiš iz Splošnega ljudskega premoženja:
1. enostanovanjska hiša Guncije št. 42, z izključno ceno 48.000 din.
 2. enostanovanjska hiša Smartno pod Smarno goro št. 59, z izključno ceno 584.000 din.
 3. dvostanovanjska hiša Sentvid št. 67, z izključno ceno 667.200 din.
 4. enostanovanjska hiša Vižmarje št. 107, z izključno ceno 624.000 din.
 5. enostanovanjska hiša Tacec št. 23, z izključno ceno 426.400 din.

B. Ponovno javno dražbo

- za naslednje hiše:
1. dvostanovanjska hiša Sentvid št. 69a, z izključno ceno 357.600 din.
 2. enostanovanjska hiša Sentvid št. 69b, z izključno ceno 832.000 din.
 3. dvostanovanjska hiša Vižmarje št. 83, do polovice, z izključno ceno 508.800 din.

Javna dražba navedenih hiš pod A in B bo v sejni dvorani Občinskega ljudskega odbora Sentvid v petek, dne 15. 7. 1955, ob 9. uri dopoldne.

Vsak ponudnik mora najkasneje eno uro pred pričetkom javne dražbe položiti v gotovini, v obveznicah notranjega posojila mesta Ljubljane ali v obveznicah državnega ljudskega posojila kavcijo v višini 15% izključne cene in sicer na Upravi za dohodek Občinskega ljudskega odbora Sentvid, ki mu izda potrdilo o položeni kavciji, brez katerega se ponudnik ne prepusti k dražbi.

Udeleženci iz NOB v letih 1941, 1942 in 1943 ter druge osebe našteje v 6. a. členu Uredbe o dopolnitvi uredbe o prodaji stanovanjskih hiš Splošnega ljudskega premoženja, kakor tudi vsi ostali interesi dobe vsa področnejsa pojasnila glede pogojev in plačila kavnine ter vse ostale informacije glede v razglasu navedenih hiš pri Tajništvu MLO Ljubljana, pravni odsek, soba št. 11/L.

Komisija za prodajo hiš Splošnega ljudskega premoženja glavnega mesta Ljubljane.

OBJAVA

MLO in OLO Ljubljana sta ustanovila komisijo za upokojene vojaške osebe (Ur. list FLRJ št. 19, z dne 4. maja 1955). S tem obveščamo vse, ki je komisija začela poslovati s 1. julijem 1955. Prostori komisije so v Kresiji (klubski prostori). Uradne ure so vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne.

MLO IN OLO LJUBLJANA
Komisija za upokojene vojaške osebe.